T085 TKL 3 (60) Luận Đại Trí Độ-Phẩm 82-Làm Thanh Tịnh Cõi Phật

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 92

LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ
QUYEÅN 92
GIAÛI THÍCH PHAÅM TAÙM MÖÔI HAI: LAØM THANH TÒNH COÕI PHAÄT

KINH: Baáy giôø Tu-boà-ñeà suy nghó: Theá naøo laø ñaïo Boà-taùt? Boà-taùt truù trong ñaïo aáy nhö vaäy coù theå phaùt ñaïi theä nguyeän trang nghieâm? Phaät bieát yù nghó cuûa Tu-boà-ñeà, baûo Tu-boà-ñeà: Saùu Ba-la-maät laø ñaïo Boà-taùt; ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo laø ñaïo Boà-taùt; möôøi taùm khoâng laø ñaïo Boà-taùt; taùm boäi xaû, ñònh chín thöù lôùp, möôøi löïc cuûa Phaät cho ñeán möôøi taùm phaùp khoâng chung laø ñaïo Boà-taùt. Heát thaûy phaùp cuõng laø ñaïo Boà-taùt. Naøy Tu-boà-ñeà! YÙ oâng nghó sao, coù phaùp Boà-taùt naøo khoâng hoïc maø coù theå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc chaêng? Naøy Tu-boà-ñeà! Khoâng coù phaùp naøo maø Boà-taùt khoâng neân hoïc. Vì sao? Vì Boà-taùt khoâng hoïc heát thaûy phaùp thì khoâng ñöôïc trí Nhaát thieát chuûng. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu heát thaûy phaùp ñeàu khoâng, thì vì sao noùi Boà-taùt hoïc heát thaûy phaùp? Nhö vaäy haù ôû trong choã khoâng coù Theá Toân, khoâng coù hyù luaän maø thaønh ra coù hyù luaän chaêng? Nghó raèng hyù luaän cho laø ñaây, laø kia, laø phaùp theá gian, laø phaùp xuaát theá gian, laø phaùp höõu laäu, laø phaùp voâ laäu, laø phaùp höõu vi, laø phaùp voâ vi, laø phaùp phaøm phu, laø phaùp A-la-haùn, laø phaùp Bích-chi Phaät, laø phaùp Phaät. Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Heát thaûy phaùp thaät khoâng; neáu heát thaûy phaùp chaúng khoâng, thì Boà-taùt khoâng theå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Nay heát thaûy phaùp thaät khoâng, neân Boà-taùt coù theå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Naøy Tu-boà-ñeà! Nhö lôøi oâng noùi, neáu heát thaûy phaùp khoâng, haù khoâng phaûi ôû trong choã khoâng coù hyù luaän, Theá Toân khôûi leân hyù luaän phaân bieät coù kia coù ñaây, coù phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian cho ñeán phaùp Phaät. Naøy Tu-boà-ñeà! Neáu chuùng sinh bieát heát thaûy phaùp khoâng, thì Boà-taùt khoâng hoïc heát thaûy phaùp maø

ñöôïc trí Nhaát thieát chuûng. Nay chuùng sinh thaät khoâng bieát heát thaûy phaùp khoâng, vì theá neân Boà-taùt ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc roài, phaân bieät caùc phaùp, vì chuùng sinh maø giaûng noùi. Naøy Tu-boà-ñeà! ÔÛ trong ñaïo Boà-taùt aáy, töø khi môùi phaùt taâm laïi daây, ñoái vôùi tính nhaát ñònh cuûa heát thaûy phaùp laø khoâng theå coù ñöôïc, chæ vì nhaân duyeân hoøa hôïp khôûi leân neân coù danh töø caùc phaùp. Ta neân suy nghó nhö vaày: Caùc phaùp thaät tính Khoâng dính maéc gì, nhö tính saùu Ba-la-maät hoaëc ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo, hoaëc quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-la-haùn, ñaïo Bích-chi Phaät, Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Vì sao? Vì heát thaûy phaùp, heát thaûy phaùp tính Khoâng, khoâng chaúng dính maéc khoâng, khoâng cuõng khoâng theå coù ñöôïc, huoáng gì trong khoâng maø coù dính maéc? Boà-taùt suy nghó nhö vaäy neân khoâng chaáp tröôùc heát thaûy phaùp maø hoïc heát thaûy phaùp, ôû trong söï hoïc aáy quaùn taâm haønh cuûa chuùng sinh, bieát taâm aáy haønh ôû choã naøo. Bieát chuùng sinh haønh ôû trong hö voïng khoâng thaät, khi aáy Boà-taùt nghó raèng: Chuùng sinh aáy chaáp tröôùc phaùp hö voïng khoâng thaät neân deã ñoä thoaùt. Boà-taùt truï trong Baùt-nhaõ Ba-la-maät, duøng söùc phöông tieän giaùo hoùa nhö vaày: Chuùng sinh caùc ngöôi neân haønh boá thí, coù theå ñöôïc giaøu cuûa caûi, cuõng chôù yû thò quaû baùo boá thí maø töï cao. Vì sao? Vì trong ñoù khoâng coù phaùp gì chaéc thaät; trì giôùi, thieàn ñònh, trí tueä cuõng nhö vaäy. Chuùng sinh haønh phaùp aáy coù theå ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-la-haùn, ñaïo Bích- chi Phaät, Phaät ñaïo; chôù nghó raèng coù phaùp aáy giaùo hoùa nhö vaäy haønh ñaïo Boà-taùt maø khoâng vöôùng maéc gì, vì trong aáy khoâng coù gì chaéc thaät. Neáu giaùo hoùa ñöôïc nhö vaäy thì goïi laø haønh ñaïo Boà-taùt, vì ñoái vôùi caùc phaùp khoâng dính maéc gì. Vì sao? Töôùng caùc phaùp khoâng dính maéc, vì töï tính Khoâng coù, vì tính Khoâng. Naøy Tu-boà-ñeà! Khi haønh ñaïo Boà-taùt nhö vaäy khoâng truù choã naøo. Boà-taùt vì khoâng truù phaùp neân cuõng khoâng truù trong aáy maø haønh Giôùi Ba-la-maät, cho ñeán cuõng khoâng truù trong aáy maø haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät; haønh Sô thieàn cuõng khoâng truù trong aáy. Vì sao? Vì Sô thieàn aáy, töôùng Sô thieàn khoâng, ngöôøi haønh thieàn cuõng khoâng, phaùp duøng ñeå haønh thieàn cuõng khoâng; ñeä Nhò, ñeä Tam, ñeä Töù thieàn cuõng nhö vaäy; töø, bi, hyû, xaû cho ñeán ñònh chín thöù lôùp cuõng nhö vaäy. Ñöôïc quaû Tu- ñaø-hoaøn cuõng khoâng truù trong aáy, cho ñeán ñöôïc ñaïo Bích-chi Phaät cuõng khoâng truù trong aáy. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Do nhaân duyeân gì neân khoâng truù trong aáy? Phaät daïy: Coù hai nhaân duyeân neân khoâng truù trong aáy. Nhöõng gì laø hai? Moät laø caùc ñaïo quaû tính Khoâng, khoâng coù choã truù, cuõng khoâng coù phaùp sôû duïng, cuõng khoâng coù ngöôøi truù; hai laø khoâng cho chuùt ít vieäc laø

ñuû neân khoâng truù, nghó raèng: Ta khoâng neân khoâng ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ta chaéc chaén neân ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, chæ vì ta khoâng neân truù trong aáy;

cho ñeán ñaïo Bích-chi Phaät ta chaúng neân khoâng ñöôïc, ta chaéc chaén neân seõ ñöôïc, chæ vì ta khoâng neân truù trong aáy, cho ñeán ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cuõng khoâng neân truù. Vì sao? Vì töø khi ta môùi phaùt taâm laïi ñaây khoâng coù taâm gì khaùc, chæ nhaát taâm höôùng ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Boà-taùt nhaát taâm höôùng ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, xa lìa caùc taâm khaùc; gaây nghieäp thaân, mieäng, yù ñeàu neân höôùng ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Naøy Tu-boà-ñeà! Boà-taùt truù vaøo nhaát taâm aáy coù theå phaùt sinh ñaïo giaùc ngoä. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu heát thaûy phaùp chaúng sinh, laøm sao Boà-taùt coù theå phaùt sinh ñaïo giaùc ngoä? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Heát thaûy phaùp khoâng sinh. Vì sao khoâng sinh? Vì khoâng coù gì laøm, khoâng coù gì khôûi, vì heát thaûy phaùp chaúng sinh. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Coù Phaät hay khoâng coù Phaät thì thaät töôùng caùc phaùp vaãn thöôøng truù ö? Phaät daïy: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Thaät töôùng caùc phaùp thöôøng truù, vì chuùng sinh chaúng bieát thaät töôùng caùc phaùp thöôøng truù neân Boà-taùt vì chuùng sinh maø phaùt sinh ñaïo giaùc ngoä, duøng ñaïo aáy keùo chuùng sinh ra khoûi sinh töû. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Duøng ñaïo sinh ñöôïc giaùc ngoä ö? Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Baïch ñöùc Theá Toân! Duøng ñaïo khoâng sinh ñöôïc giaùc ngoä ö? Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Baïch ñöùc Theá Toân! Duøng ñaïo khoâng sinh chaúng phaûi khoâng sinh ñöôïc giaùc ngoä chaêng? Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Baïch ñöùc Theá Toân! Laøm theá naøo ñöôïc giaùc ngoä? Phaät daïy: Chaúng phaûi duøng ñaïo ñöôïc giaùc ngoä, cuõng chaúng phaûi duøng chaúng phaûi ñaïo ñöôïc giaùc ngoä, vì tính giaùc ngoä töùc laø ñaïo, ñaïo töùc laø giaùc ngoä. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu giaùc ngoä töùc laø ñaïo, ñaïo töùc laø giaùc ngoä, nay ôû ñaây Boà-taùt khi chöa laøm Phaät leõ ra ñaùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, côù sao noùi caùc ñaáng Nhö Lai, ÖÙng cuùng, Chaùnh bieán tri coù ba möôi hai töôùng, taùm möôi veû ñeïp tuøy hình, möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï, boán trí khoâng ngaïi, möôøi taùm phaùp khoâng

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 92 639

chung, ñaïi töø ñaïi bi? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: YÙ oâng nghó sao, Phaät ñöôïc giaùc ngoä chaêng? Thöa khoâng, baïch Theá Toân! Phaät khoâng ñöôïc giaùc ngoä. Vì sao? Vì Phaät töùc laø giaùc ngoä, giaùc ngoä töùc laø Phaät. - Nhö lôøi Tu-boà-ñeà hoûi, khi coøn Boà-taùt khoâng neân ñöôïc giaùc ngoä. Boà-taùt aáy ñaày ñuû saùu Ba-la-maät, ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo, möôøi löïc cuûa Phaät, boán ñieàu khoâng sôï, boán trí khoâng ngaïi, möôøi taùm phaùp khoâng chung, tam-muoäi Kim Cang, moät nieäm töông öng vôùi tueä môùi ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, khi aáy goïi laø Phaät, ñöôïc töï taïi ñoái vôùi heát thaûy phaùp. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Laøm sao Boà-taùt nghieâm tònh coõi Phaät? Phaät daïy: Boà-taùt töø khi môùi phaùt taâm trôû laïi ñaây töï tröø nghieäp thoâ nôi thaân, töï tröø nghieäp thoâ nôi mieäng, töï tröø nghieäp thoâ nôi yù, cuõng laøm thanh tònh nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù cuûa ngöôøi khaùc. Baïch ñöùc Theá Toân! Theá naøo laø nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù cuûa Boà-taùt? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Nghieäp baát

thieän: Hoaëc saùt sinh cho ñeán taø kieán laø nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù cuûa Boà-taùt. Laïi nöõa, taâm xan tham, taâm phaù giôùi, taâm saân haän, taâm giaûi ñaõi, taâm taùn loaïn, taâm ngu si laø nghieäp thoâ nôi yù cuûa Boà-taùt. Laïi nöõa, giôùi khoâng thanh tònh laø nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng cuûa Boà-taùt. Laïi nöõa, neáu Boà-taùt xa lìa boán nieäm xöù maø tu haønh, goïi laø nghieäp thoâ cuûa Boà-taùt; xa lìa boán chaùnh caàn, boán nhö yù tuùc, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc phaàn, taùm phaàn thaùnh ñaïo, tam-muoäi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ taùc cuõng laø nghieäp thoâ cuûa Boà-taùt. Laïi nöõa, Boà-taùt tham chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán tham chöùng quaû A-la-haùn, ñaïo Bích-chi Phaät laø nghieäp thoâ cuûa Boà-taùt. LUAÄN: Töø tröôùc laïi ñaây Tu-boà-ñeà thöôøng hoûi veà phaùp Khoâng. Baáy giôø trong hoäi chuùng nghi: Tu-boà-ñeà ñaõ theå ngoä phaùp tòch tònh khoâng hyù luaän, côù sao coøn hoûi nhieàu? Vì theá neân khoâng hoûi maø chæ taâm nieäm. Laïi nöõa, coù nhöõng Boà-taùt vaø chö Thieân vaøo saâu thieàn ñònh, khoâng öa ngoân ngöõ maø chæ muoán ñöôïc ích lôïi cuûa phaùp, theá neân Tu-boà-ñeà khoâng phaùt ngoân maø chæ taâm nieäm. Hoûi: Vì sao Tu-boà-ñeà tuy khoâng noùi maø Theá Toân vaãn duøng lôøi ñaùp? Ñaùp: Saéc thaân cuûa Phaät troâng thaáy khoâng nhaøm chaùn; thaáy saéc

khoâng nhaøm chaùn, nghe aâm thanh cuõng nhö vaäy, neân tuy noùi maø khoâng chöôùng ngaïi haïnh thieàn ñònh vi teá; theá neân Phaät duøng lôøi ñeå ñaùp. Laïi nöõa, Phaät an laäp nôi töôùng tòch dieät, truù trong Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, khoâng phaân bieät heát thaûy phaùp hoaëc thieän hoaëc baát thieän. Chuùng sinh coù nghi maø hoûi, Phaät theo choã hoûi, choã suy nghó maø ñaùp, vì theá neân khoâng gioáng vôùi Tu-boà-ñeà. Tu-boà-ñeà nghe saùu Ba-la-maät nghóa lyù raát saâu, khoâng theå naém baét ñöôïc bôø meù cuûa noù, neân hoûi: Theá naøo laø ñaïo Boà-taùt maø haønh ñaïo aáy ñöôïc thanh tònh, khoâng coù choã ñaém tröôùc caùc thieän phaùp, saùu Ba-la-maät trang nghieâm? Phaät bieát yù Tu-boà-ñeà nghó neân ñoái vôùi Tu-boà-ñeà tuy lôïi ích ít maø vì lôïi ích cho caùc Boà-taùt neân ñaùp: Saùu Ba-la-maät laø ñaïo Boà-taùt. Saùu Ba-la-maät laø ñaïo cuûa Boà-taùt môùi phaùt taâm; tieáp ñeán haønh boán thieàn, taùm boäi xaû, ñònh chín thöù lôùp vaø ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo, chæ caàu Nieát-baøn; haønh möôøi taùm khoâng, möôøi löïc cuûa Phaät, laø caùc thieän phaùp vi teá, chæ vì caàu Phaät ñaïo. Saùu ñaïo Ba-la-maät phaàn nhieàu vì chuùng sinh maø noùi; ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo chæ vì caàu Nieát-baøn; möôøi taùm khoâng, töø Nieát-baøn xuaát ra, laø ñaïo vöôït quaù ñòa vò Thanh-vaên, Bích-chi Phaät maø vaøo vò Boà-taùt. Ba ñaïo aáy ñeàu laø sôû haønh cuûa sinh thaân Boà-taùt; vì khoâng thaáy caùc phaùp coù toát xaáu maø an laäp töôùng bình ñaúng cuûa caùc phaùp. Trong Kinh naøy Phaät töï noùi nhaân duyeân: Boà-taùt neân hoïc heát thaûy, neáu coù moät phaùp khoâng hoïc thì khoâng theå ñöôïc trí Nhaát thieát chuûng. Hoïc heát thaûy phaùp laø duøng heát thaûy phaùp moân, suy nghó, truø löôïng, tu quaùn maø ñöôïc thoâng suoát. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Neáu heát thaûy phaùp moät töôùng ñoù laø khoâng töôùng thì Boà-taùt laøm theá naøo hoïc heát thaûy phaùp maø ôû trong choã Khoâng coù hyù luaän laïi khôûi

leân hyù luaän? Nghóa laø cho raèng coù phaùp naøy phaùp kia! Löôïc noùi töôùng hyù luaän laø ñaây Ñoâng kia Taây, ñaây treân kia döôùi, laø thöôøng laø voâ thöôøng, laø thaät laø khoâng, laø theá gian laø xuaát theá gian, cho ñeán laø phaùp nhò thöøa, laø phaùp Phaät. Phaät höùa khaû lôøi Tu-boà-ñeà raèng: Heát thaûy phaùp töôùng laø khoâng; neáu phaùp thaät coù ñònh töôùng chaúng khoâng töùc laø khoâng sinh khoâng dieät; khoâng dieät neân khoâng coù boán ñeá; khoâng coù boán ñeá neân khoâng coù Phaät, Phaùp, Taêng baûo; nhö vaäy, Tam baûo ñeàu bò phaù hoaïi. Nay caùc phaùp thaät khoâng coù, cho ñeán töôùng khoâng cuõng khoâng coù, chæ do chuùng sinh ngu si ñieân ñaûo neân chaáp tröôùc. Theá neân ñoái vôùi chuùng sinh, Boà-taùt khôûi taâm thöông xoùt, muoán keùo ra khoûi chaáp tröôùc neân caàu söùc thaân Phaät; muoán laøm cho chuùng sinh tin chòu lôøi kia ñeå boû ñieân ñaûo, ngoä vaøo thaät töôùng. Theá neân Boà-taùt tuy bieát caùc phaùp laø khoâng, maø vì lôïi ích chuùng sinh neân phaân bieät noùi. Neáu chuùng sinh töï bieát caùc phaùp laø khoâng, thì Boà-taùt chæ töï

truù trong töôùng khoâng aáy, khoâng caàn hoïc phaân bieät heát thaûy phaùp. Boà-taùt khi haønh ñaïo Boà-taùt, töø khi môùi phaùt taâm trôû laïi ñaây suy nghó nhö vaày: Heát thaûy phaùp khoâng heà coù tính nhaát ñònh, chæ do nhaân duyeân hoøa hôïp neân sinh khôûi; caùc nhaân duyeân aáy cuõng moãi moãi do hoøa hôïp sinh cho ñeán roát raùo khoâng. Roát raùo khoâng chæ laø moät phaùp thaät, ngoaøi ra ñeàu khoâng coù töï tính neân ñeàu hö doái. Ta töø voâ thæ laïi ñaây chaáp ñaém phaùp hö doái aáy chaùn vieäc thoï khoå naõo trong saùu ñöôøng. Ta nay laø con cuûa chö Phaät trong möôøi phöông ba ñôøi, Baùt-nhaõ laø meï ta, nay ta khoâng neân trôû laïi ñeo ñuoåi phaùp hö voïng. Do vaäy, Boà-taùt cho ñeán ñoái vôùi roát raùo khoâng cuõng khoâng heà dính maéc, huoáng gì caùc phaùp khaùc nhö Thí Ba-la-maät... Baáy giôø Boà-taùt ñaày ñuû ñaïo Boà-taùt, taâm kia an oån, töï nghó raèng: Ta chæ döùt taâm chaáp tröôùc, coøn ñaïo töï nhieân ñeán. Bieát phaùp aáy roài nghó ñeán chuùng sinh ñang nhieãm tröôùc theá gian maø roát raùo khoâng cuõng khoâng, khoâng coù töï tính, khoâng coù choã ôû, neân chuùng sinh aáy khoù coù theå tin chòu. Vì khieán chuùng sinh tin chòu phaùp aáy neân hoïc heát thaûy phaùp, tu haønh phaùp phöông tieän ñoä chuùng sinh, quaùn taâm haønh cuûa chuùng sinh ñi veà ñaâu, bieát noù öa phaùp gì, nghó vieäc gì, coù chí nguyeän gì. Khi quaùn saùt bieát choã chaáp tröôùc cuûa chuùng sinh ñeàu laø hö voïng ñieân ñaûo, do öùc töôûng phaân bieät neân chaáp tröôùc chöù khoâng coù caên baûn chaéc thaät. Baáy giôø Boà-taùt raát hoan hyû, nghó raèng: Chuùng sinh deã ñoä. Vì sao? Vì choã ñaém tröôùc cuûa chuùng sinh ñeàu laø hö doái khoâng thaät, thí nhö ngöôøi coù moät ñöùa con öa giôõn chôi trong choã baát tònh, nhoùm ñaát laøm luùa, laáy caây coû laøm chim thuù maø sinh ra öa ñaém; bò coù ngöôøi giöït laáy lieàn noåi giaän khoùc la. Cha noù bieát vaäy roài, nghó raèng: Ñöùa con aáy nay tuy öa ñaém nhöng vieäc aáy deã boû, ñeán khi khoân lôùn noù töï boû. Vì sao? Vì vaät aáy khoâng chaân thaät. Boà-taùt cuõng nhö vaäy, xem thaáy chuùng sinh öa ñaém thaân baát tònh hoâi haùm, vaø naêm duïc laø phaùp voâ thöôøng, nguyeân nhaân cuûa caùc khoå; bieát chuùng sinh aáy tuy coù ñöôïc naêm

thieän caên tín, taán, nieäm, ñònh, tueä thaønh töïu lieàn coù theå xaû boû. Neáu treû nhoû ñaém tröôùc vaøo vaät cho laø thaät thì tuy lôùn ñeán traêm tuoåi, maø loøng tham ñaém caøng saâu khoâng theå xaû boû. Neáu chuùng sinh chaáp tröôùc vaøo vaät cho laø thaät coù nhaát ñònh thì tuy coù ñöôïc naêm thieän caên song loøng chaáp tröôùc vaãn caøng saâu naëng, cuõng khoâng theå xa lìa. Vì caùc phaùp laø tính Khoâng, hö doái khoâng thaät, neân khi ñöôïc maét tueä voâ laäu thanh tònh, xa lìa phaùp chaáp tröôùc, lôùn leân töï bieát hoå theïn. Thí nhö ngöôøi bò beänh cuoàng laøm ñieàu sai traùi, sau khi tænh ngoä thaáy maát maët xaáu hoå. Boà-taùt ñaõ bieát chuùng sinh deã ñoä neân an truù trong Baùt-nhaõ, duøng söùc phöông tieän giaùo hoùa chuùng sinh raèng: Caùc oâng haõy neân boá thí, seõ ñöôïc cuûa nhieàu, chôù yû thò quaû baùo boá thí maø töï cao ngaïo. Trong ñaây khoâng coù

gì chaéc thaät, ñeàu seõ bò phaù hoaïi, vôùi khi chöa boá thí khoâng khaùc nhau. Trì giôùi, nhaãn nhuïc cho ñeán möôøi taùm phaùp khoâng chung, cuõng nhö vaäy. Caùc phaùp aáy tuy thanh tònh, coù ích raát lôùn, nhöng ñeàu laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân sinh, khoâng coù töï tính, caùc oâng neáu ñaém tröôùc phaùp aáy thì sinh ra khoå naõo; thí nhö thoûi vaøng noùng boûng, tuy laø vaät baùu maø naém ñeán thì chaùy tay. Nhö vaäy, Boà-taùt giaùo hoùa chuùng sinh, haønh ñaïo Boà-taùt, töï mình khoâng chaáp tröôùc gì, cuõng daïy chuùng sinh khoâng chaáp tröôùc; vì taâm khoâng chaáp tröôùc haønh boá thí neân khoâng truù trong boá thí. Khoâng truù laø khi boá thí khoâng chaáp thuû ba töôùng, cuõng khoâng chaáp tröôùc quaû baùo maø töï cao, sinh ra nghieäp toäi, khi quaû baùo dieät hoaïi cuõng khoâng sinh öu naõo. Giôùi Ba-la-maät cho ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cuõng nhö vaäy. Trong ñaây Phaät töï noùi nhaân duyeân khoâng truù: Moät laø Boà-taùt vaøo saâu tính Khoâng, khoâng thaáy caùc phaùp coù töï tính neân khoâng truù; hai laø khoâng cho vieäc nhoû laø ñuû khoâng neân truù. Boà-taùt khoâng coù taâm khaùc, chæ moät maët höôùng ñeán vieäc phaùt sinh ñaïo giaùc ngoä. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Neáu heát thaûy phaùp khoâng sinh thì Boà-taùt laøm theá naøo coù theå phaùt sinh ñaïo giaùc ngoä? Phaät höùa khaû yù Tu-boà-ñeà vaø noùi: Heát thaûy phaùp khoâng sinh, Ta thaät ñaõ nhieàu nôi noùi phaùp khoâng sinh, chaúng phaûi vì haøng phaøm phu noùi, maø chæ vì haøng ñöôïc voâ taùc giaûi thoaùt, khoâng khôûi ba nghieäp maø noùi. Hoûi: Phaät töï noùi coù Phaät hay khoâng coù Phaät thì tính cuûa caùc phaùp vaãn thöôøng truù; nhö phaùp töôùng khoâng cuûa caùc baäc Thaùnh, phaøm phu cuõng nhö vaäy? Ñaùp: Phaät höùa khaû lôøi noùi aáy raèng: Thaät töôùng caùc phaùp thöôøng truù, vì chuùng sinh khoâng hieåu khoâng bieát neân khôûi leân ñaïo giaùc ngoä, chæ vì tröø ñieân ñaûo cho phaøm phu neân goïi laø ñaïo. Neáu chaéc chaén coù ñaïo coù theå chaáp tröôùc thì trôû laïi laø ñieân ñaûo. Ñaïo vaø chaúng phaûi ñaïo bình ñaúng töùc laø ñaïo; theá neân khoâng neân vaán naïn. Tu-boà-ñeà hoûi: Laøm sao coù theå ñöôïc giaùc ngoä? Duøng ñaïo sinh ñöôïc ö? Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì nhaân ñaïo sinh laø Boà-taùt quaùn ñoù laø phaùp höõu vi sinh dieät neân cho raèng thaät, theá neân ñaùp khoâng; nhö tröôùc noùi thí duï thoûi vaøng chaùy ñoû. Coøn phaùp khoâng sinh (töùc ñaïo khoâng sinh) töùc laø voâ vi, vì phaùp voâ vi neân

cuõng khoâng theå duøng ñeå ñöôïc giaùc ngoä. Ñaïo sinh vaø ñaïo khoâng sinh caû hai ñeàu coù loãi, vaäy ñaïo chaúng phaûi sinh chaúng phaûi khoâng sinh ñöôïc giaùc ngoä chaêng? - Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Hoûi: Neáu ñaïo sinh vaø ñaïo khoâng sinh ñeàu coù loãi , vaäy ñaïo chaúng phaûi sinh chaúng phaûi khoâng sinh khoâng neân coù loãi, côù sao noùi khoâng

ñöôïc? Ñaùp: Neáu phaân bieät chaúng phaûi sinh chaúng phaûi khoâng sinh laø toát, laø xaáu, ñoù laø vì thuû töôùng sinh chaáp tröôùc, neân noùi coù loãi; neáu khoâng chaáp tröôùc thì laø ñaïo giaùc ngoä. Tu-boà-ñeà hoûi: Neáu khoâng do boán cuù ñöôïc giaùc ngoä, vaäy laøm sao ñöôïc ñaïo? Phaät daïy: Chaúng phaûi ñaïo khoâng do chaúng phaûi ñaïo ñöôïc giaùc ngoä. Vì sao? Vì giaùc ngoä töùc laø ñaïo, ñaïo töùc laø giaùc ngoä; maø giaùc ngoä töùc laø thaät töôùng caùc phaùp, laø thaät töôùng cuûa chö Phaät chöùng ngoä, khoâng coù ñoåi khaùc. Heát thaûy phaùp ñeàu vaøo trong giaùc ngoä, laø töôùng tòch dieät, nhö heát thaûy nöôùc vaøo trong bieån caû ñeàu cuøng laøm moät vò. Theá neân Phaät noùi tính giaùc ngoä töùc laø tính ñaïo. Neáu tính giaùc ngoä vaø tính ñaïo khaùc nhau thì khoâng goïi laø giaùc ngoä, vì töôùng tòch dieät, khoâng coù hí luaän; theá neân noùi giaùc ngoä töùc laø ñaïo, ñaïo töùc laø giaùc ngoä. Laïi nöõa, neáu hai phaùp aáy khaùc nhau thì haønh ñaïo khoâng theå ñeán giaùc ngoä, vì nhaân quaû chaúng phaûi moät chaúng phaûi khaùc. Tu-boà-ñeà hoûi: Neáu nhö vaäy thì Boà-taùt haønh ñaïo leõ ra ñaùng laø Phaät. Vì sao? Vì ñaïo töùc laø giaùc ngoä! Laïi, Phaät leõ ñaùng laø Boà-taùt. Vì sao? Vì giaùc ngoä töùc laø ñaïo! Nay côù gì noùi coù sai khaùc: Phaät coù möôøi löïc, ba möôi hai töôùng, taùm möôi veû ñeïp tuøy hình? Tu-boà-ñeà vì haøng Boà-taùt môùi hoïc neân phaân bieät naïn hoûi Phaät raèng: Boà-taùt lyù ñaùng töùc laø Phaät, Phaät ñaùp baèng caùch hoûi ngöôïc laïi raèng: Phaät ñöôïc giaùc ngoä chaêng? Tu-boà-ñeà ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì giaùc ngoä khoâng lìa Phaät, Phaät khoâng lìa giaùc ngoä; hai phaùp hoøa hôïp neân goïi laø Phaät, laø giaùc ngoä. Theá neân khoâng neân naïn raèng Boà-taùt töùc laø Phaät. Ñaây laø ñaùp veà töôùng chung vaäy. Hoûi: Phaät thuoäc chuùng sinh höõu tình, giaùc ngoä thuoäc phaùp, côù sao noùi Phaät töùc laø giaùc ngoä? Ñaùp: Tröôùc tieân coù ba möôi hai töôùng trang nghieâm thaân vaø coâng ñöùc saùu Ba-la-maät trang nghieâm taâm, nhöng khoâng goïi laø Phaät, maø vì ñöôïc giaùc ngoä neân môùi goïi laø Phaät; theá neân noùi Phaät vôùi giaùc ngoä khoâng khaùc. Naêm uaån thanh tònh vi dieäu hoøa hôïp giaû goïi laø Phaät; phaùp töùc laø naêm uaån, naêm uaån khoâng lìa giaû danh. Giaùc ngoä töùc laø thaät töôùng naêm uaån; heát thaûy phaùp ñeàu vaøo trong giaùc ngoä; theá neân Phaät töùc laø giaùc ngoä, giaùc ngoä töùc laø Phaät, chæ vì trong taâm phaøm phu phaân bieät neân coù sai khaùc. Hoûi: OÂng tröôùc luaän nghò noùi giaùc ngoä vôùi ñaïo chaúng moät chaúng

khaùc, coøn trong kinh noùi ñaïo töùc laø giaùc ngoä, giaùc ngoä töùc laø ñaïo; Phaät töùc laø giaùc ngoä, giaùc ngoä töùc laø Phaät? Ñaùp: Moät vaø khaùc tuy ñeàu chaúng

thaät, nhöng phaàn nhieàu duøng moät, theá neân trong ñaây noùi: Giaùc ngoä töùc laø ñaïo, ñaïo töùc laø giaùc ngoä, khoâng coù gì loãi. Nhö hai beân thöôøng vaø voâ thöôøng, vì thöôøng phaàn nhieàu sinh phieàn naõo neân ít nhaéc ñeán; voâ thöôøng coù theå phaù phieàn naõo neân noùi ñeán nhieàu, maø khi vieäc thaønh töïu thì voâ thöôøng cuõng xaû boû. Trong ñaây cuõng nhö vaäy, neáu quaùn caùc phaùp sai khaùc deã sinh taâm chaáp tröôùc, neáu quaùn caùc phaùp moät töôùng hoaëc voâ thöôøng, khoå, khoâng.. thì phieàn naõo khoâng sinh. Vì taâm chaáp tröôùc ít, theá neân phaàn nhieàu duøng moät töôùng, coøn ôû trong thaät nghóa thì moät töôùng cuõng voâ duïng. Neáu chaáp tröôùc moät töôùng töùc laïi laø tai hoïa. Laïi nöõa, vì sai khaùc khoâng coù neân moät töôùng cuõng khoâng theå coù ñöôïc, vì laø töôùng ñoái ñaõi nhau. Chæ ñem taâm chaáp tröôùc, khoâng chaáp thuû moät töôùng neân noùi, khoâng coù gì loãi; song vì moät töôùng khoâng thaät neân Boà-taùt khoâng ñöôïc laø Phaät. Laïi nöõa, nay Phaät laïi ñaùp vôùi Tu-boà-ñeà vaø töï noùi nhaân duyeân: Giaùc ngoä tuy laø töôùng tòch dieät, nhöng Boà-taùt coù theå ñaày ñuû caùc coâng ñöùc Ba-la-maät, truù trong tam-muoäi kim ca, do moät nieäm töông öng vôùi tueä maø ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, baáy giôø ñoái vôùi heát thaûy phaùp ñöôïc töï taïi, ñöôïc goïi laø Phaät. Boà-taùt tuy bieát ñöôïc ñaïo vaø giaùc ngoä chaúng khaùc nhau, nhöng chöa ñaày ñuû coâng ñöùc neân khoâng goïi laø Phaät; vaø Phaät ñaõ ñaày ñuû haïnh nguyeän, moïi vieäc ñaõ roát raùo neân khoâng goïi laø Boà-taùt. Ngöôøi ñöôïc laø Phaät, phaùp ñöôïc laø giaùc ngoä, ngöôøi caàu giaùc ngoä laø Boà-taùt. Tu-boà-ñeà theo Phaät nghe noùi töôùng giaùc ngoä, töôùng ñaïo, thaønh töïu tueä giaùc cho chuùng sinh roài, nay hoûi Phaät veà vieäc nghieâm tònh coõi Phaät. Caùc A-la-haùn, Bích-chi Phaät khoâng coù naêng löïc bieát vieäc nghieâm tònh coõi Phaät cho neân hoûi: Theá naøo laø coõi Phaät thanh tònh? Phaät ñaùp: Coõi Phaät laø traêm öùc maët trôøi maët traêng, traêm öùc nuùi Tu-di, traêm öùc trôøi Boán thieân vöông; aáy goïi laø theá giôùi ba ngaøn ñaïi thieân. Voâ löôïng voâ bieân theá giôùi ba ngaøn ñaïi thieân nhö vaäy goïi laø moät coõi Phaät. Phaät ôû trong ñoù khi laøm Phaät söï, thöôøng thöôøng ngaøy ba thôøi ñeâm ba thôøi duøng Phaät nhaõn nhìn khaép chuùng sinh xem ai coù theå gieo troàng caên laønh, ai caên laønh ñaõ thaønh thuïc neân laøm cho taêng tröôûng, ai caên laønh ñaõ thaønh thuïc neân ñaùng ñöôïc ñoä. Thaáy roài duøng söùc thaàn thoâng theo choã thaáy maø giaùo hoùa. Taâm chuùng sinh giong ruoãi theo caûnh beân ngoaøi: Neáu ñöôïc vieäc hôïp yù thì khoâng sinh taâm saân naõo; neáu ñöôïc nhaân duyeân baát tònh, voâ

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 92 645

thöôøng thì khoâng sinh phieàn naõo tham duïc; neáu ñöôïc nhaân duyeân phaùp khoâng, khoâng coù sôû höõu thì khoâng sinh phieàn naõo ngu si. Theá neân Boà-taùt trang nghieâm coõi Phaät laø vì laøm cho chuùng sinh deã ñoä, trong coõi nöôùc khoâng coù thieáu thoán gì, vì taâm khoâng coù ngaõ thì khoâng sinh xan tham, saân giaän. Coù coõi nöôùc Phaät, heát thaûy caây coái thöôøng phaùt ra phaùp aâm thaät töôùng laø khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng khôûi, khoâng laøm. Chuùng sinh chæ nghe dieäu aâm aáy, khoâng nghe aâm thanh khaùc, vì chuùng sinh lôïi caên neân lieàn ngoä ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp. Nhö vaäy, coõi Phaät trang nghieâm goïi laø

coõi Phaät thanh tònh, nhö trong Kinh A-di-ñaø noùi. Boà-taùt töø khi môùi phaùt taâm laïi ñaây töï thanh tònh nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù, cuõng daïy ngöôøi khaùc thanh tònh nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù. Hoûi: Neáu Boà-taùt nghieâm tònh coõi Phaät laø Boà-taùt ñöôïc Voâ sinh phaùp nhaãn, truù trong Thaàn thoâng Ba-la-maät, vaäy sau coù theå nghieâm tònh coõi Phaät, nay côù gì noùi töø khi môùi phaùt taâm laïi ñaây laøm thanh tònh nghieäp thoâ nôi thaân, mieäng, yù laø coù theå nghieâm tònh coõi Phaät? Ñaùp: Ba nghieäp thanh tònh chaúng phaûi chæ laø nghieâm tònh coõi Phaät, maø heát thaûy ñaïo Boà-taùt ñeàu ñöôïc thanh tònh. ÔÛ ñaây, tröôùc heát laøm thanh tònh ba nghieäp vaäy roài sau laøm nghieâm tònh coõi Phaät: Töï laøm thanh tònh thaân mình, cuõng laøm thanh tònh ngöôøi khaùc. Vì sao? Vì chaúng phaûi moät ngöôøi sinh ra ôû trong coõi nöôùc, maø ñeàu do nhaân duyeân nhieàu ngöôøi hôïp laïi sinh ra. Nhaân duyeân hôïp laïi cuûa phaùp trong, phaùp ngoaøi, hoaëc thieän, hoaëc baát thieän laø vì nghieäp aùc khaåu nhieàu neân ñaát sinh ra gai goùc; vì taâm dua nònh quanh co nhieàu neân ñaát sinh ra khoâng baèng phaúng; vì xan tham nhieàu neân nöôùc khoâng ñieàu hoøa, ñaát sinh caùt saïn; vì khoâng gaây caùc aùc noùi treân neân ñaát ñöôïc baèng phaúng, coù nhieàu traân baûo. Nhö luùc ñöùc Phaät Di laëc ra ñôøi, moïi ngöôøi ñeàu tu möôøi thieän neân ñaát coù nhieàu traân baûo. Hoûi: Neáu nhôø caùc thieän phaùp boá thí... ñöôïc quaû baùo coõi Phaät thanh tònh, côù gì chæ noùi thanh tònh ba nghieäp? Ñaùp: Tuy bieát caùc phaùp thieän aùc laø nhaân duyeân cuûa khoå vui nhöng trong heát thaûy taâm taâm soá phaùp, khi ñöôïc ñaïo thì taâm sôû trí tueä laø lôùn; trong khi nhieáp taâm thì taâm sôû ñònh laø lôùn; trong khi taïo nghieäp thì taâm sôû tö laø lôùn; coù nghieäp cuûa taâm sôû tö aáy roài thì khôûi leân nghieäp cuûa thaân vaø mieäng. Tu boá thí, thieàn ñònh... laáy taâm sôû tö laøm ñaàu; thí nhö may aùo laáy kim daãn ñöôøng; khi thoï quaû baùo ñôøi sau thì söùc cuûa nghieäp laø lôùn; theá neân noùi ba nghieäp thu nhieáp taát caû nghieäp. Heát thaûy taâm soá phaùp ñeàu thu nhieáp vaøo trong yù nghieäp; heát thaûy saéc phaùp ñeàu thu nhieáp vaøo trong ng-

hieäp cuûa thaân vaø mieäng. Haønh nghieäp cuûa thaân coù ba thöù, moãi khi phöôùc ñöùc ñaày ñuû thì coõi nöôùc thanh tònh. Beân trong thaân thanh tònh neân caûnh giôùi beân ngoaøi cuõng thanh tònh; thí nhö maét saïch neân boùng trong göông cuõng saïch, nhö trong kinh Tyø-ma-la-caät noùi: Vì khoâng saùt sinh neân ñöôïc laøm ngöôøi soáng laâu... Hoûi: Nghieäp thoâ cuûa thaân, mieäng, yù laø vieäc deã bieát, côù sao Tu-boà-ñeà coøn hoûi? Ñaùp: Thoâ hay teá ñeàu khoâng nhaát ñònh; nhö ñoái vôùi ngöôøi caàu ñaïo, vieäc boá thí laø ñieàu kieän thoâ, coøn ñoái vôùi keû baïch y, vieäc boá thí laø ñieàu kieän teá; nhö ñoái vôùi Tieåu thöøa, nghieäp baát thieän laø thoâ, nghieäp thieän laø teá, coøn ñoái vôùi Ñaïi thöøa, töø chaáp thuû töôùng thieän phaùp cho ñeán chaáp thuû töôùng Nieát-baøn ñeàu laø thoâ. Vì thoâ teá khoâng nhaát ñònh cho neân hoûi. Phaät thöù lôùp noùi veà töôùng thoâ teá: Töø vieäc cöôùp maïng soáng cho ñeán taø kieán; ba nghieäp cuûa thaân, boán nghieäp cuûa mieäng, ba nghieäp cuûa yù ñeàu laø thoâ. Laïi, phaù saùu Ba-la-maät thì taâm xan tham... ñeàu laø thoâ. Hoûi: Tröôùc kia noùi möôøi ñaïo baát thieän ñaõ thu

nhieáp xan tham... côù gì laïi coøn noùi rieâng? Ñaùp: Saùu phaùp aáy khoâng nhieáp vaøo trong möôøi ñaïo baát thieän. Möôøi ñaïo baát thieän ñeàu laø phaùp böùc naõo chuùng sinh, coøn saùu phaùp aáy chæ khoâng böùc naõo chuùng sinh; nhö taâm xan tham chæ töï mình tieác cuûa maø khoâng naõo haïi chuùng sinh. Taâm tham coù hai: 1. Chæ tham cuûa ngöôøi khaùc maø chöa böùc naõo chuùng sinh; 2. Taâm tham caøng maïnh, tìm caàu khoâng ñöôïc thì muoán naõo haïi; aáy goïi laø nghieäp ñaïo, vì hay khôûi nghieäp; saân giaän cuõng nhö vaäy. Saân giaän ít khoâng goïi laø nghieäp ñaïo, vì noù coù theå ñöa ñeán aùc xöù neân goïi laø ñaïo; theá neân noùi rieâng saùu phaùp, khoâng coù gì loãi. Hoûi: Trong saùu Ba-la-maät ñaõ noùi coù giôùi, nay côù gì laïi noùi giôùi baát tònh? Ñaùp: Phaù giôùi laø toäi thoâ naëng, nhö saùt sinh... coøn giôùi baát tònh laø toäi vi teá, khoâng naõo haïi chuùng sinh; nhö uoáng röôïu khoâng nhieáp vaøo möôøi ñaïo baát thieän. Laïi nöõa, phaù naêm tuï giôùi goïi laø phaù giôùi; khoâng phaù giôùi ñöôïc thoï. Thöôøng vì ba ñoäc che taâm, khoâng nhôù nghó giôùi, hoài höôùng ñeán phöôùc baùo sinh coõi trôøi maø taø kieán giöõ giôùi; nhö vaäy goïi laø giôùi baát tònh. Laïi nöõa, neáu taâm Boà-taùt xa lìa ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo, ba moân giaûi thoaùt, aáy goïi laø nghieäp thoâ. Vì sao? Vì trong ñaây taâm ñeàu quaùn thaät phaùp, theo Nieát-baøn, khoâng theo theá gian; neáu ra ngoaøi boán nieäm xöù... thì taâm taùn loaïn; thí nhö raén boø, baûn tính thöôøng öa quanh co, neáu vaøo trong oáng tre thì phaûi ñi thaúng, ra khoûi oáng laïi quanh co.

Laïi nöõa, neáu Boà-taùt tham chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn, aáy laø nghieäp thoâ; nhö ngöôøi nghe Phaät noùi quaû Tu-ñaø-hoaøn khoâng ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, saïch heát voâ löôïng khoå; nhö ao nöôùc roäng naêm möôi do tuaàn, ngoaøi ra chæ nhö moät gioït hai gioït thì sinh taâm tham. Vì taâm kia khoâng beàn chaéc, voán caàu laøm Phaät, vì chuùng sinh maø nay vì töï thaân laïi muoán thuû chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn; nhö theá laø doái Phaät, mang toäi vôùi chuùng sinh. Theá neân tham chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn goïi laø thoâ; thí nhö ngöôøi môøi khaùch, muoán thieát ñaõi aên uoáng maø roát cuoäc khoâng cho gì thì maéc toäi noùi doái vôùi khaùch. Boà-taùt cuõng nhö vaäy, töø khi môùi phaùt taâm laïi ñaây phaùt nguyeän; ta seõ laøm Phaät ñoä heát thaûy chuùng sinh, maø laïi tham quaû vò Tu- ñaø-hoaøn, nhö theá laø mang toäi vôùi chuùng sinh. Nhö tham chöùng cuûa Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán tham ñaïo Bích-chi Phaät cuõng nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.